

DÜSEVNI LISZT

Mészecsne verszke novine.

Vu iméni prêkmurszke evangelicsanszke sinyorije reditel i vödávnik: Fliszár János, Murska Sobota.

Rokopszi sze mörejo v

::: Puconce posilati. :::

Cejna na cejlo leto 20 din., v zvönsztvo 30 din., v Ameriko i Dol., edne numere 2 din.

Naprejplacsilo gorivzeme vszáki ev. düh. i vucsitel.

Csek racsuna st. 13,586; imé „Düsevni liszt“ Puconcl.

Ka je práva vera?

»Ár szte z-miloscse zvelicsani po veri; i tó je në z-vász; Bozi dár je. Në z-dél; naj sze sto nehváli.«
(Efez. 2, 8—9.)

Velika vecsina lüdi má nika vere v-Bögi. Malo ji jeszte, kí bi tak neszpametni bilí, da bi sze vüпали toj récsi: Nega Bogá. Li te neszpameten právi v-szvojem szrdci — i nezdrzne sze na té récsi glászom: Nega Bogá. Vnögi, kí zamatávajo krsztsanszke pravice, právijo vendar: Pa mí tüdi verjemo v-Bögi! Csi bi Bög vszákoga v-nebésza vzéo, kí tak verje v-Bögi, bi nebésza prepuna bilá, pekel pa szkoron prázen. Naszlédnye bi escse tüdi lehko sô vu nebésza te hüdi, ár on tüdi verje Bogá.

Z-toga sze ká'ze, kak znamenito je za vszákoga, da szpozna, stero je práva zvelicsitelna vera i vardene, szproba szvoje szrdce, csi z-isztinom má právo vero.

Csi záto budhista, mohamedánc, 'zidov, ali krsztsenik právi: Jasz verjem vu Bögi, nemremo za goľovo vzéti, da je tó práva, zvelicsitelna vera, nego nyemi ercsti mámo: Tó je popravicí në vera, nego vészť tvojega szrdcá, da jeszte Bög. Bög je zapiszáo z-szvojim prsztom vu tvoje szrdcé, vu tvojo vészť, ka jeszte Bög. Tvoja vészť ti právi, ka jeszte eden najvísisi bivátek, komi szí podgovoren, kí te ednök szôdo bude. Dokecs zdravo pamet más, nemores nacsí, kak vervati, ka ti tvoja vészť csütiti

dá. Tó je prav lëpo, da szí szí zvesto, ka jeszte Bög, ali z-táksim vervanyem escse nebodes zvelicsani.

Csi koga pítamo: Jeli szí krsztsenik? On odgovori: Sze zná ka szem, ár vsze verjem, ka szv. m. cérkev vervati zapovedáva. No, ka tak verjes? Csi je prav zevcseni, odgovori: „Verjem v-ednom Bögi ocsi vszamogöcsem, sztvoriteli nébe i zemle ino vu Jezusi . . .“ Pocsákajmo, osztanimo pri Bögi ocsi! Ali sze zaisztino vu nyem znásas vu szvojem 'zivlënyi i djányi? Csi pride sztiszkávanye i potreböcsa, jeli sze priblízávas k-nyemi z-trdim vüpanyem, da ti zná zmocsti? 'Zalosztno, kí právijo, ka verjejo vszamogöcsega Bogá i dönök sze vu vrëmeni sztiszkávanya i zmenkanyi tak znásajo, da bi Bög nika nebi mogao pomágati. Szami szí scséjo zmocsti, ali pa pri drügi iscsejo pomöcs i gda szo ze vsze drügo szprobalí, li te sze vrnéjo k-Goszpodni. Tó je në práva i zvelicsitelna vera.

Ka verjes escse vecs? „Verjem Jezusa Krisztusa, Szina Bo'zega jedínorodjenoga, Goszpodna nasega, kí sze je popríjao od dühá szvétoga, porödo sze je od Device Márie, razpét je, mrô je itn., verjem na krátci vsze, ka je Jezus vcsio, csinio i tpo.“ I tak míszlis da za tó dobis vekivecsen 'zítek, da te nika nemre löcsiti od Bo'ze lübéznosztí, stera je v-Jezus Krisztusi. — „Teda blödis! Kakda more sto znati, ka de zvelicsani? More sze posteno trüditi, da szí zvelicsanye zaszlú'zi, i

vu etom 'zítka niscse nemre znati, jeli sze zvelicsa ali nê.“ Kak je pa tó? Csi je Jezus teliko csinio i trpo, i csi verjes ka je vcsio, náimre da „sto verje v-Bo'zem szini dobi vekivecsen 'zitek“ tak mores bidti v-tom znányi, da je tvoje imé zapiszano v-'zítka knigi, ka szi 'ze zdâ zvelicsani. Ali nê szi vu tom ogvûsani, csi szamo za resznicsno vzemes tó, ka te je cérkev vcsila, teda práve i zvelicsitelne vere nemas.

Vervati pomêni: zanásati, naszlanyati sze na Bôga, kí je pravica i nigdár ne la'ze. Vera je od Bogá szvedôsztvo, stero vu evangeliomi mámo. Vera je odgovor szrdca na Bo'zo rêcs. Bo'za rêcs právi: Bôg je sztvoritel nébe i zemle, szrdcé pa odgovárja: Bôg je moj sztvoritel. Bo'za rêcs szvedocsi: Jezus je dao szebé na odkúplenýe za vsze, szrdce pa odgovárja: Jezus je odkúpo, rêso mené. Krisztus ercsé: Niscse mi nemre z-rôk moji sztrgati ovéc, szrdce szi tó oszvoji i ercsé: Niscse me nemore odlôcsiti od lûbézni Bo'ze, stera je vu Jezus Krisztusi.

Vera má ôpravek z-nevidôcsimi dugoványi i odnyi isztinoszti je nateliko ogvûsana ino sze nyim tak veszelí, da bi je vidla. 'Zíva vera právi: Znam, ali ogvûsana szem, ka szv. dúh ká'ze nevidna dugo-

ványa, kak isztinszke, bodócse i nepremenlîve. Csi bár je vera vcsászi gingava i mála, kak horcsicsno zrno, dônok pa nigdár nezgûbí gotovnoszti, sztálnoga i trdnoga dr'zánya k-Bôgi, brezi tej lasztnoszti bi ona vecs nê bila vera, nego nevera.

Da je dneszén tak malo 'zíve i práve vere na szvéti, toga je eden zrok (da negucsimo od drúgi): Lûdjé sze zanásajó na cérkevne návuke, nê pa na csiszto Bo'zo rêcs. Cérkevni návuki zbûdíjo li cérkvi vero, i nê právo vero k-Bôgi. Csi sze predga lûdsztví od szv. m. cérkvi, ka je nezmoţlîva i. t. d. tó nerodí drúgoga száda, nego szamo telko, da lûdsztvo bode na szlêpo vervalo cérkvi. Oznanjenye rodí szamo vero i kakse je oznanilo, taksa je vera. Práva, zvelicsitelna vera je Bo'ze delo i sto scsé pomáhati lûdsztvo k-zvelicsanyi, on nyemi má oznanyûvati Krisztusa. Pelaj dûse na Golgota, ká'zi nyim lûbézen i Bo'zo pravicsnoszt odkrito na krízi, teda szvétomi dúhi mogócse bode v-szrci právo vero zbûditi, takso vero, kakso je vzéo Tomás apostol, gda je vidó rane Jezusove i gori szkrícsao: Goszpôd moj i Bôg moj! (Dale.)

„Goszpôd je z-menom; záto sze nebojim; ka mi more cslovek?“ ('Zolt. 118, 6.)

„Trdi grád . . .“

Poszlovenco: JUVENTUS.

— Nadaljávanye. —

— Osztani tiho, Peti, moj szin — je pravo z-trepetajôcsim glászom té sztári Stevan, v Tûzeséri niti sztené neszmiyo tecsasz lûtheranszke peszmi csúti, dokecs vidvá nazâ neprídeta i mogócse, gda nazâ prídeta, ka nasi vnûki te íze niti nedo pômlili, ka je nigda v nasoj vézsi cérkev bíla, v steroj sze je csiszti evangeliom glászo. Dûhovnika szo nam 'ze dnesz odpelali na l-ki határ, tam szo ga doj szkól szklali, erkôcsi nyemi; gori pôt, dolipôt. Nasega sztároga gazdo têlo z tömjénom kadíjo, z-'zegnyenov vodôv skropíjo. Tak do ga pokáпали, kak pápinca. Za trí dní velka mesa bô za nyega, naj nede dugo v purgato-

riumi, v sterom je pa on, kak evangelicánec, nê vervao.

— Marisko ne nihájte na szébe, Stevan ocsa, je escse ednôk prozso toga sztarca Nagy Peter i 'ze je za klûko dr'zao, na pôt gotov z szvojim pajdásom. Bôg z nami!

— Ali Sáriki nepovête, kama szem odísao, ár bi escse za menov naisla príditi, je pravo Lóki János.

Pri zelénom kráji Bakonyiszke sume, na brêgi bisztroga, sêmécsega potoka, med málimi 'zalárszkimi kucsicómi, pri zvêzdnatoj nôcsi szta sze vzelá dvá vandrara na velko, dúgo pôt. V toga ednoga szrdci je krepka vera gorêla, ocsákov vörnószti prôti Bôgi. Edno tiho 'zelénye sze je bûdilo v nyegvom szrdci — z szvojev szlabov mocsjôv na haszek bidti szvojim verebratom. Szvoj dom i mládo 'zeno je povrgao za té szvétí cfl. Té, csi de 'zívo, doszégne, ka je namêno, ali pa vmorjé bojûvajôcsi sze z zevszêmi neprílikami.

Kaksega vadlűványa szi?

Evangelicsanszkoga, suni odgovor. Tak mlácsno právis. Vu tvojoj récsi nega csűténya, vű tvojoj dúsi sze negene níkaj, miszel nezbdí vű tebi. To miszlis, szamo telko zadéne, ka tí z-drűgov ceremunjov molis isztoga Bogá. Znábídti szi escse na to tídi miszlis, ka tí bole razmeto i proszto formo cseszís onoga nevidocsega, kí je tam zgoraj. Ka miszlis, csi bi szamo teliko znamenűvalo to, ka szi evangelicsanec: jeli je vrédno bilo zato tvojim ocsákom teliko trpeti, tak doszta krvi toriti, ali na grozno gálerobsztvo ídti.

Ka miszlis, ka je tak znamenűvala tvojim ocsákom eta récs: evangelicsánec szem?

Miszli szi na to, ka je eto predvsem vadlűványa dévanye. Naj tí v-pamet práde tvojega Odkűpitela récs: „Vszáki, sterikoli bode me vadlűvao pred lűdmí, vadlűvao bom ga i jazs pred Ocsom mojim, kí je vu nebészaj. Sterikoli pa zatají mené pred lűdmí zatajim ga i jazs pred Ocsom mojim, kí je vu nebészaj.“

Tak vadlűványa dévanye je eto od Krisztusa, moje dúse Odkűpitela, med Bűgom i med manom od mojega jedínoga Szredbeníka, koga szem jazs celű lasztiven i 'znyim, ponyem i nyemi 'zivém. Evangelicsanszki krsztseník tak z-szvojjim 'zítkom szvedocsi nyega, ka je nê lehko. Doszta csűténya i miszli, volé i csinénya znamenűje. Csi koga prevecs lűbimo: té ga nebi mogli zatszjiti.

Zdá szi premiszlím, jeli lűbimo nateliko Krisztusa? Nevervani lűdjé ospotávajo, escse lehko preklínyajo tídi Nyega pred nami? Jeli bi trpo, csi bi od tvoje szladke materé pred tobom tak gűcsali? Eto pa zamucsís . . . Jeszto pa tak, ka lűdjé nebantűjejo tvojega Krisztusa, ali tak gűcsíjo i tak csűtíjo, miszljíjo, pa tídi tak 'zivéjo, líki sterim je Krisztus níká i niscse. Tí pa nevűpas odkrito povedati, ka je tvojoj dúsi voj On, ka je tvojemí szrdci král On, ka lűbis nyega i zahválen szi nyemi, ár te je on odkűpo. Jeli nemiszlis, ka v-etim zatajís nyega? . . . Jeli vadlűjes tak odkrito i batrivno Krisztusa? Jeli vűpas nyega vadlűvati pred lűdmí? . . . Kaksega vadlűványa szi? . . . csi ga nevadlűjes: níksega nê. Csi za evangelicsanca právis szebé, té ga tídi vadlűj pred lűdmí! Kak? Obrvím poká'zi, ka tí nyemi 'zivés, potom zapopadni vszáko práliko, naj drűge tídi na ete 'zítek vlecsés, naj drűgi dása tídi nyegova bode! Jeli más k-tomí batrivnoszt? Csi szi právi evangelicsánec, té mores meti, Té mores csűtíti, ka je tvoj blagoszlovleni Zvelicsítel Krisztus nê goszpűd zadoszta obri szvéta, ka 'z-nyegovoga 'zítka vecs potrebűje ete nevolen szvét, ka je nê zadoszta tvoje med stíramí sztenámi molénye, nego vsze, célí 'sték, tvojega i drűgoga, za táksega mores vcsíníti, za kaksega On scsé.

Na tom mores bídti, naj tvoj Krisztus ravna tebé i drűge tídi, tvoje familíjo i vész tvoje tídi-

V toga drűgoga szrdci je velka radoszt ládala, kak sze je za szlobodnoga csűto od — szvoje 'zené, Sáriko. Kak oszlobodjen szluga, tak segavo je glédao pred széba, na v kmíci tího pocsvajűcsí szvét. Té, csi de 'zivo, nede pítao za domű, csi pa vmerjé, nede jókao niscse za nyim; i kelko de mogao escse v toj pűti trpeti, dokecs ednákovrédén posztáne szvojemí pajdási.

II.

Robsztvo v Bakonyi.

Dvá pajdása szta 'ze globoko notri bílá v groznoj Bakonszkoj gűcsí. Szprotolétje nyima je 'ze kázalo nisterne ró'zice, mládo lísztje sze je tídi vűovíjalo, ali szadű je escse níndri nê bíló, ka malo szta pa z dűma mela, szta szi prevecs notri mogla vátalati. Trűdavű, glád szta bogme precí mogla trpeti. Peter je netrpíivo sztrádao, ali János je vsze nagosztej mmrao, ka tű 'ze nemre presztáti, 'ze ga je tézko bíló szpokoríti z szvétimí recsámi. Da sze csűvata dívjí szviny, na drevjí szta szi napravila z kűpenkov zíbel, gda je kmíca grátala. Po nocsi szta nê vűpala ídti, ár

szta escse mládiva bílá zatű, ka bi sze z zvézd vűszpoznala, gdetá moreta ídti. Edea hláden vecsér je bio, Peter je v toj víszíkoj poszteli na molítev szkleno roké, János je pa od domácese hráne gűcsao.

— Vídís, vídís, Jancsi pajdás, kak dalecs szi mogao z dűma ídti, ka szi sze návcso postűvati szvoje 'zeno, Sáriko, stera csi je rávvo stolcna, dobre kízilákove kolácsice zná szkűhati.

— Bogme szo dobre bílé — i tű je z práznoszt tak na szűho po'zérao — szamo naj me Bűg escse ednűk domű pomore, postűvao bom tídi tű bláj'zeno 'zenszko. Ali sto zná, csi mo jo vido gda vecs, ali nê.

— Z-caszarszkím píszmom prádeva domű, ne boj sze! Tásko radoszt szprávíva célűj vézsi, ka do náj escse za sztű lét szpomínali.

— Ali dabi szamo toj gűcsí 'ze ednűk do kanca prísia!

— Vej je escse nasega Zvelicsítela mokam ednűk konec bio, nê pa toj Bakonszkoj gűcsí. Vido bos, ka do na szrédí áprílisa nájne csízme 'ze na szrédí v Bescí klompale. (Dale.)

Kaksega vadlúványa szi? Evangelicsánec? Té vadlúj Krisztusa z-tém, ka nyemi szlú'zis i nyemi 'zivés!

Csti szv. Bo'zi evangeliom!

Csti vszáki dén Bo'zi szv. evangeliom! K-tomi je ná'prve potřéno, da más eden evangeliom, steri je laszen tvoj. Evangelio ma cěna je 'ze tak mála, da szi ga brez teskőcse lehko szprávis, náimre zdá, gda szmo ga znōva dáli vō stampati.

Csi szi szi tak szpravo evangeliom, tak mecsno gori deni priszebi kasbos ga vszáki dén csteo. Zaprva de ti zná bidti težko slo, ár csloveka fragliveszt na tō pobűdíjáva, da sze od na szébe vzéti dúžnoszt szpunyáványa, mogőcse na sztrán vlecsé. Vszáki dén edno gvűsno vrėmen na nyega cstenyě pl. d. 1/4 vōro daj . . Bár jesztejo lűd'ě, kí dvě, trí vōre aldűjejo na evangelioma cstenyě — ali tí sze ednők zadovoli z-mėnsim, ali tiszto rėdno zdr'zi. Vnōgi segō májo dvá, trí szkleni cseti vszáki dén. Toga methōdusa neporácsam, ár csloveka na tō navádi, naj kak nájhitrě sze pascsi z-cstenyom i přek pride vōdcłcsene kojne, brezi toga, ka bi na zdr'zėtek pazo.

Znamenito je i tō, kaksí híp naj cstěmo? Nájhle neprípravno vrėmen je vecserásnye cstenyě, ár je teda 'ze cslovek trűden i sznen. Útrásnye vrėmen je nájpripravněse. Sztani raně gori i teda csti. Csi pa szpoznas, ka je tō tűdi neprípravno, teda probaj po obėdi, prvle, kak popolčnėsnye delo zacsnes. Vecsér naj szamo oni cstějo, kí drűgi híp nemrejo, glavno je tō, da vszáki dén vōdłocseno vrėmen sztálno obdr'zimo.

Cstenyě evangelioma sze more pōleg rėdne predpravke (pláma) goditi. Ednők eti, drűgőcs tam gori vdariti knige i tak cseti sze szamo vrėmen zapráva. Malo vrėdno je csi szamo tak na szlěpo vdárimo gori knige i cstěmo. Zacsėtnikom sze porácsa ná'prve Marka evangelioma cstenyě, ali nē szamo ednők, nego po trí, stiri, pétkrát eden za drűgim. Za tém Lűkácsa evgom. i Apostolov djánye, zatém pa Mátaja i Jánosa evgom., k-Te-szalonicancom i k-Rimlancom písane epistole ino 'Zoltáre, za tēmi pa sterikoli tál szvétoga písma.

Csi szi eden tál precsto, dobro přek premiszli nyega zdr'zėtek, obmerkaj te nájznamenitěse versuse z-plajbászom i esese sze je navcsi na pamet. Premislávaj szi od toga, ka ti scsě Bōg

vu tom szkleni, ali versusi praviti? Ka bi bio ti szpōdoben z-toga povelěnya vu tvoj vszagdaněsnyí 'zítek překvzėti, da tō vu 'zítek posztávís. Pōpřek pazi na tō, da szv. písma nebodes tak csteo, kak pl. d. románe, steri sze ti vídi, ali nē, nego ga tak csti, kak vojásko dněvno zapoved: pōleg stere sze té dén más znásati.

Mogőcse je evangeliom pōleg gvűsni dugovány tűdi cseti, stero z-toga sztojí, ka gori poissem, ka právi evangeliom pl. d. od odkűplěnya, od pokōre, od znōvaporodjěnyá, od zvelicsányna, od vere, od molitvi i od krsztsanszkoga 'zivlěnya. Ka naj té ležě goripoisces, gde szo popiszani, sze povri k-szvojemí dűhovnikí, oni tí vōpreberějo, steri táli szo na tō nájhle pripravni.

Evangelioma cstenyě velko pazko potre-bűje. Bole menyě csti, kak doszta, nepascsi sze vu cstenyě, ár je szilno delo rėtkogda dobro. Ka cstės, vsze prav přek premiszli i priglihávaj k-szebi, ka sze tí dopádne, szi poszebno gori zamerkaj, da sze vszigidár zlehka szpomenės 'znyega i predszebe posztávís.

K-koncovi, csti evangeliom: z-verov. Vszáki cslovek rad kritizėra. Premiszli, ka evangeliom necstės zátó, da bi nyega zdr'zėtek kritizėrao, ali szōdo, nego zátó, da szebé osznávlas i tvoj 'zítek vu ti nebeszki vu ti bo'zicsni bogatěsi bode, krsztsansztvo pa popolněse posztáne. Tak csti zátó vsze, kak je vu nyem popiszano, z-kaksov poníznosztjov je poszlűhsao Mo'zes pri gorėcsem scsipkovom grmě. Tō pa neprávím zátó, csi bi szv. písma nebi přesztalo vō kakstě vizike kritike, nego zátó, naj tí nyě cstenyě na dűhoven haszek szlű'zi. Vu tom szi lehko miroven, ka je szv. písma cseresz dvě jezero dűgi lét doszta kritike obládavno vōpřesztalo i rávno tá dvějezero létná kritika tebé gori mentűje od toga, ka bi tí znōva zacsinyao, stero szo pred tebm 'ze vnōgi dávno odpravili i za popolno szpoznali. Na pl. denem, csi gori szėdes na eden vlák, nepride tí v-pamet, ka bi nyega prvle vō szprobao, csi de dober, ali nē, nego sze zavűpas, ka je on vlák na sterom szo sze pred tebm 'ze vnōgi vozili, dober.

Težkőcs náides vu szvétom písma povōli. Jesztejo 'zelěnya vunyem, stera sze tebi nemogőcsa bodo vidile. Ali nemiszli zátó, ka, csi sze tebi bár za tákse vídijo, bi z-izstinom tákse bilé.

Vu cělom mojem detinsztvi szem bojazlíví pojbár bio, csi szem kaj táksega vido, stero je vise moje mōcsi bilō. Pl. d.: tí véksi dijákov tēlo

vadba, málanye, deklamálivanye i. t. v. i za nis-
terno leto szem vsza tá 'ze z-lehka csinjo jazs tüdi.
Preszámnej ka znás i csini tisztó, ta ova niháj,
odvr'zi na szledi z-tém nakanényem, ka toga vré-
men tüdi príde. Sztálno veri, ka príde vrémen, gda
sze ti nebodo neznosena i tézka vídila.

Na drúge fajte tézkócse sze naméris, szká-
ljejo sze ti probléme, steri nebodes mogao rêsiti,
naszprotna govorénya, steri tí nebodes mogao
vküpzgíshati. Ali záto nemíszli, ka bi na té gle-
dócs nebi bilô odgovora. — Jeszte! — Szamo
ga escse tí nepoznas. Példo denem; z-toga, ka tí
nevés automobila réditi, neszhája tô, ka bi auto-
mobil nemogócse bilô naréditi. — Csi scsés, sze
i tí tüdi lehko navcsís. Csi scsés na szv. píszma
probléme tüdi dobis odgovor, csi li scsés. Nemo-
gócse sze je od dnesz, da útra za automobila
sztrokovnjaka i poznanca vóosznoúviti i tak za szvé-
toga evangelioma tüdi nê.

Vzemi tak zahválnó szvétoğa evangelioma
recsi! Z-taksov poniznosztjov, csi bi pred Bo'zim
licem sztao, ár 'znyih zaisztino Bóg gucsi k-tebi!

K-koncovi escse szamo telko zamerkam, ka
szmo mí evangelicanci szrecsnési od katholicsá-
nov. Oní neszmíjo szvétoğa píszma csteti. Pred
nyimi je vere poszvét szkriti. Vu'zgána szvécsa
jo pod korc djána, naj nevídijo, morejo sze zado-
voliti, kelko nyim pop povê, ali bêlo, ali csarno.
Nasa evang. szvéta mati cérkev za dúznoszt po-
sztávi verníkom szvétoğa píszma cstenyé, naj, sza-
mí z-lasztivaim previdényem i dühom iscsėjo i ví-
dijo nyega pravice i pôleg nyih íziveti sze
pascisjo. — F. J. —

Csti Bo'zi szvéti evangeliom.

(Piszao Sántha Károly, poszlov. F. J.)

'Zítka kníge szo tô! Li on 'zivé
Plemeniti, právi, bláj'zeni 'zítek,
Kí sze v-Jezusi vüpa, v-nyem 'zivé
I kí, kak je on — noszi kríz britek,
Kí vu veri nevkleknyeno sztojí
I vu nyega návuki nezdvojí.
Da bláj'zeni bodes na szvéti etom:
Csti Bo'zi szvéti evangeliom!

Tróstepun' bláj'zene kníge szo tô,
Nyé lisztóvje nebész bal'zam májo;
Csi sze szkuzís, szrdce beté'zno bô,
Právo vrásztvo za nyé one dájo.
Pod téz'kim krízom oh vszi gecsmo,

Prihájjmo k-nyim, 'znyí sze navcsímo:
Jezus velí: Oh szl'hsaj glász nyegov
Csti szvéti evangeliom z-verov!

Glob'ko môrje je szvéta Biblia,
Vtoni sze vu nyô i nyé d'zünd'z beri,
Drági kincs má, kí z-tém d'zünd'zom láda,
Má kincs môdroszti, tô sztálno veri.
Oh, bláj'zen je on, kí sze ga dr'zí,
Bláj'zen, kí vu nyem nigdár nezdvojí.
Kí odpüsztíti zná protivníkom:
Na koj nász vcsi szvét' evangeliom!

Radoszti kníga je tô! oh kelko
Nevôl nász té'zí eti na zemli,
Ali trôsta ga, kí v-szrdci má nyô,
Oh, kak szladki je nyéni trôst Bo'zi!
Mirovnosztí kníge szo, dobro vé,
Nyé odúriti tí nigdár ne szmê.
Vszém glászíjo mir po szvéti etom:
Csti Bo'zi szvéti evangeliom!

Zvelicsanya kníga je Biblia,
Po Jezusi dána ôroc sína.
Obarje nász próti szmrti, grêhi,
Kí je bio áldov za nász na kri'zi.
Sto vu veri nyemi 'zivé, vmerjé,
Prêk groba ga on k-szebi pozové.
Da naj i tí dobis vecsnosztí dom:
Csti Bo'zi szvéti evangeliom!

Ednoga pogana povrnênye.

Od paganov rêtko gda kaj csújjemo, od
nyí narêtci gucsímo, tém menyé pa mámo prlí-
ko sze 'znyimi náidti i 'znyimi sze tívárisivati.
Poganov racsún je jáko veliki, doszta vecs je jí
kak krsztsanov. Pôleg Jezusovoga povelénya je
krsztsanov dúznoszt, nyé tüdi k-Nyemi pripelati,
nyé na nyegovoga návuka szpoznanye navcsítí
i rêsiti je z-blódnosztí, vu steroj z-dühovne
sztráni blódijsjo.

Dalecs od nász proti zhôdi v-Indiji, vu
A'zije tom velikom országi, gde telko lüdi 'zivé,
kak v-polojni Europe, szo sztancsarje navêkse
poganye. Jesztejo v-ménsem táli tüdi mohame-
danusje i jáko malo krsztsanov.

Eden poganszki mladénc v-Indiji, je kak-
da, kakda nê — szam je nê znao, ka za koj
volo, je té veliki bin vcsíno, ka je szvojo mater
zbio. (Oh kelko sze táksi i prinasz naide, na
spot krsztsansztívi!) Preci, kak je té veliki bin

vecsino, ga je po'zalivao i potom sze je z-céle mócsi pascsó tú'znoj materi povóli hodíti, i nyé veszéle dal szprávlati. Z-recsjóv, szvoje húdo delo je na dobro steo obrnóti; szamo, ka je na tó nê meo dugo prilike, ár nyemi je mati za krátki csasz vmrla.

Od toga hípa mao sze je nasega pogan-szkoga mladénca 'zítek na tú'zen sors preobrnó. Dúsnavészť ga je mantrála, nê je naisao pokoja, nê zadovolnoszti i radoszti v-nikom. Vszigdár je pred nyim bio nyegov veliki grêh, v-nocsi, vudné ga je pekao vu szrdci. Nê szamo ednók sze je z-szna zdranfao, groza ga je obísia, ár je v-szne nesztanoma pred szebom vido dráge szvoje materé tú'zen obráz. Tó tak 'ze du'ze nemre bidti — szí je miszlo vu szebi — sô je k-popi i tó'zo sze nyemi je za volo neznoseno-ga, 'zalosznoga sorsa szvojeja.

Pop ga je tróstaó, govorécsi nyemi: Veliki je tvoj grêh, szin moj — ali nevcagaj, mámo mi 'zegnyeno vodó vu szvétoj »Gangesz« tekó-csoj, (tó je v-Indiji edna velka tekocsa, stero za szvéto dr'zije), idi i szkópli sze v-nyé, bos 'ze vido, ka ona szvéta, 'zegnyena voda doli zaperé tvoj grêh i düsevni mir ti szprávi.

Mladénec je odísao. V-'zegnyenój vodi sze je szkópao vecskrát, eden zadrúgim. Domó je prisao, ali nê je kebzüvao pri szebi nika tákse-ga, ka bi nyemi grêh doli bio zepráni! Zdâ je tüdi, kak prvle brez pokoja, zburkani bio vu dúsi. I tü sze je poszvedocsila prílicsne récsi pravica, stera právi: Ka voda vsze doli zaperé, szamo li grêha nê.

Znóva je sô pá k-pópi. Potó'zo sze nyemi je, ka ga je 'zegnyena voda nê ocsísztila z-grê-ha, nê nyemi je vtihsala düsevne boleznoszti.

Nô nika nedene — nyemi odgovorí pogan-szki pop — tvoj grêh je, kak vídim doszta véksi, kak pa, ka bi ga szvéta voda doli mogla zaprati, k-tomi krepse vrásztvo trbê. Je escse drúgo tüdi. Mámo mi szvéta mészta, gde bôge-ci (poganye vecs bôgov verjejo) ráj poszlühne-jo grêhsnika prosnyo, idi na tákse szvéto meszto na bucso (k-proscsényi). Ali, ka te naj ráj poszlühnejo, mores bôsz idti. Obütel mores domá niháti.

Te grêhsen je i tó vecsino. Jáko doszta je trpo med potüvanyem, ár je v-Indiji tak velika hica, ka csi sto bôsz potüje, nyemi vrócsi pé-szek 'zgé poplate, za steroga voló szí póníci leszene poplate máio segó na nóg poplate zvé-

zati, da netrpíjo pészka vrocsíne. Nas pogan je bôsz mogao potüvati na bucse meszto i tam je doszta, jáko doszta molo. Ali i tó nyemi je nê valálo. Düse mirovecsine je nê zadóbo.

Znóva je k-popi sô! No csi ti je tá hodba na bucso nê valála, moj szin, z-toga tó vídim, ka szo sze bôgeci jáko razszrdili na tébe, ár szí velki grêh vecsino. Za toga volo naj bôgecov szrditoszť vtihsas, mores pokastigati tvoje grêh-sno têlo z-mantrányem, pokóro mores csiniti. Idi vu bôto, kúpi sészť dúgi cvekóv. Trí szí zabí vu vszáki leszeni poplat, tak da szpici szkósz prídejo i tak szí zvézi na nóg poplate, tak da sze cveki notri opícsijo v-meszó. Potom zagrabi eden metercent szilja vu vrecse, gori szí deni na plécsa i neszi na 25 kilometrov hôda i nazá. Z-tém, tak miszlim szí zadoszta pokasti-gao szam szebé, tak da bôgecje nebodo du'ze csemerni na tébe.

Nebó'ze pogan je i tó vecsino. V-nogé szo sze nyemi cveki globoko notri opicsili, grozno veliko mantró je pretrpo pri vszákom sztopáji, nyegovó pót je krv oznaménila, ali on je li potüvao, neszao je vrecse szilja. 'Ze je 20 kilometrov dúgo pót odpravo i vu edno vész je prisao. Na konci vészí je velika csupora lúdi sztála. K-nyim sze je pridrú'zo. Tê szo nyemi naznanili, ka oni ednoga krsztsanszko-ga miszi-náriusa csákajo, kí de nyim od krsztsanszko-ga vadlíványa predgao. No tó jesz tüdi poszlüh-nem, je pravo, doli je vrgao z-plécs szilje, doj szí je odvézao leszene poplate i doli je szeo na zemló, pocsívaó je.

Za krátki csasz je prisao te miszionárius i etak zácsao predgati:

Drági poganszki moji brátje! Vi vecs bôgecov molite. Té bôgece szí ví szamí zgo-távlate. Té vam záto nemorejo pomá-gati, ár szamí szebom neládajo. Jasz szem záto prisao k-vam, naj szpoznam z-vami toga právoga, isz-tinszko-ga Bogá, kí je zmó'zen i vszamogócsi, kí je nébo i zemló sztúvóro i vsze, ka jeszte. Té Bóg lúbi nász i na pomócs nam je. Ka vsze nász lúbi, je z-tém pokázao vó nájbole, ka je jedínoga szvojeja sziná Jezus Krisztusa posz-lao k-nam. Jezus je nê szamo nas vucsitel, nego tüdi odküpitel bio. Doszta je trpo za nász, na krí'z razpéti je vmró za nász, da nász rési za grêhe zaszlühzene kastíg, meszto nász je pretrpo mantró, naj nász oszlobodí od szkvarjénja! . . .

»Zadoszta je! Nê dale! Jasz rávno toga

Bogá iscem, steri me oszlobodí od moji gréhov! — sze zglászi z-vnožine eden oszter glász. Vszáko okó sze na toga kricsécsega zglédnolo. Sto sze je zglászo? — Nas poganszki mladénec je bio.

Z-krvávimi nogami je pred miszionáriusa plantúvao. Pripovedávo nyemi je szvoj túžen 'zítek, te veliki gréh i onó tesko probanye od popév porácsano, z-sterim bi sze réso gréha, stero je vsze zobsztojnuszko biló! Molo sze je miszionáriusi, naj szpozna 'znyim krsztsanszkoga Bogá, ár on krsztsenk scsé bidí, da sze rési szvojega tézkoga gréha. Miszionárius je z-szrdcá szpuno nyegovo 'zelénye. Z-poganszkoga mladénca je vréli krsztsenk pösztao i zadóbo je düsevni mir, nyegova zburkajócsa dúa je k-pokója bródi prisla, zadóbo je, ka je tak 'zel-no iszkao.

K-etoj prigodi prikapsimo, ka poganye nūcajo 'zegnyeno, szvéto vodó, na bucse hodi-jo, szvoja téla z-mantrányom, posztom trápíjo. Té poganszke blóдне návade szo po vrémeni vu krsztsanszke cérkvi návuk túdi prékvzété i pridáne. No csi szo Jezus i apostolje od toga né vcsíli, i vu Szvétom píszmi od toga nega récsi, Lutheri mámo hválití, ka je od eti poganszki návad i tadánkov ccsíszto krsztsanszko szv. mater cérkev. Csi on nebi 'zivo, mogócse bi escse dneszdén mí z-'zegnyenov vodóv práli do-li szvoje gréhe, na bucse bi rómárváli i v-le-szene poplate zabitimi cvékmi hodécsi, bi bló-dno mantrali szvoje télo.

Evangelíčani in desetletnica gimnazije v Soboti.

Ko poteče tekoče šolsko leto, bo minulo 10 let, od kar je Slovenska krajina dobila svojo gimnazijo. Kratka je sicer ta doba, vendar dovolj dolga, da se že more iz nje razbrati marsikaj zanimivega. Zlasti evangelíčanom pove minulih 10 let obstoja soboške gimnazije mnogo zanimivega.

Po uradni statistiki z dne 31. januarja 1921. je bilo v Slovenski krajini 23.803 evangelíčanov, ali 26% vsega prebivalstva Slovenske krajine. Na prvi mah bi vsakdo mislil, da je bilo tudi evangelíčansko dijaštvo na soboški gimnaziji zastopano v tem razmerju, t. j., da je zavzemalo 26% vsega soboškega dijaštva. Toda temu

ni bilo tako. Iz sledeče preglednice bomo videli, kako se je v preteklih 10 letih gibal procent evangelíčanskega dijaštva na soboški gimnaziji.

Koncem šolskega leta 1919/20. je študiralo 0 evangelíčanov ali 0%, koncem šolskega leta 1920/21. je študiralo 7 evangelíčanov ali 2%, koncem šolskega leta 1921/22. je študiralo 21 evangelíčanov ali 18%, koncem šolskega leta 1922/23. je študiralo 17 evangelíčanov ali 16%, koncem šolskega leta 1923/24. je študiralo 30 evangelíčanov ali 20%, koncem šolskega leta 1924/25. je študiralo 45 evangelíčanov ali 21%, koncem šolskega leta 1925/26. je študiralo 71 evangelíčanov ali 25%, koncem šolskega leta 1926/27. je študiralo 79 evangelíčanov ali 27%, koncem šolskega leta 1927/28. je študiralo 82 evangelíčanov ali 28%, v začetku šolskega leta 1928/29. je študiralo 92 evangelíčanov ali 29%.

Iz navedene preglednice vidimo pred vsem neverjetno majhen interes za gimnazijo med evangelíčani v prvih dveh šolskih letih. Sele od tretjega šolskega leta dalje, z izjemo v četrtem letu, ko procent neznatno pade, začanja število evangelíčanskega dijaštva naraščati, in sicer to celo tako, da v 8. šol. letu procent evangelíčanskega dijaštva preseže procent, kakor bi bil, ako bi razmerje odgovarjalo številu evangelíčanskega prebivalstva. Naraščajoči procent evangelíčanskega dijaštva pa izpričuje tudi, da med evangelíčani raste čimdalje bolj zaupanje do gimnazije, kateri izročajo svojo mladino; potrjuje pa tudi, da je med starši-evangelíčani mnogo smisla za izšolanje svojih otrok.

Zanimivo je tudi pogledati, na čigav račun je rasteel procent evangelíčanskega dijaštva. Tozadeven pregled nam pove, da je procent katoliškega dijaštva tembolj padel, čimbolj je rasteel procent evangelíčanskega dijaštva, dočim je procent izraelskega dijaštva vsa leta konstanten i normalen (4 procentov).

Še ena štatištična preglednica nam nudi marsikaj zanimivega, in sicer je to preglednica evangelíčanskega dijaštva po posameznih razredih v tekočem šolskem letu (1928/29.):

V I. razredu je izmed vpisanih dijakov evangelíčanov 39 procentov, v II. razr. je izmed vpisanih dij. evang. 37 proc., v III. razr. je izmed vpisanih dij. evang. 26 proc., v IV. razr. je izmed vpisanih dij. evang. 19 proc., v V. razr. je izmed vpisanih dij. evang. 28 proc., v VI.

10. Kanaánca pa, steri je v Gézeri sztao, szo nêpregnali; ár kanaánc v-krili Efraíma prebiva notri do denésnyega dnéva — vu sztaví podlózanca.

XVII. Tál.

Örocsína pôpokolénya Menassea med efráimovov; potom örocsína cséri szelachadovi; to'zba szinöv jô'zefovi pred Josuom, za volo máloga határa, i'z-nyé zhájajócse znamenito'zgovárjanye.

1. Szpadno je potom sors korniki Menassea, ár je on bio prvorodjeník Jô'zefa. — Makhíra, prvorodjenika Menassea, ocsé Gileada, je bio Gileád i Basan, geto je on bio voj vu bojni.

2. Öroküvali szo i ti drúgi szinövje Menassea, pôleg nyí pokolény, kakti: szinövje Obiézer, szinövje Chéleka, szinövje Asziela, szinövje Sékhema, szinövje Chéfera i szinövje Semidah. Tô szo otroci Menassea, sziná jô'zefovoga, pôleg nyí pokolény.

3. Szelachad, szin Chéfera, ki je szin Gilenda, sziná mehkirovoga, té je pa Menassen szin bio, je medtém nêmeo szinöv, nego li cseri, steri iména szo: Machlá, Nohá, Choglá, Milhá i Tirszá.

4. Té szo prisle pred Eleazár popa, sziná Núna, i poglaváre národa, erkócse: »Bôg je zapovedao Mosesi, da naj i mí vzedemo tál med brátjov, nasov.« I dáli szo nyim, na povelénye

bo'ze, örocsíno, med brátjov ocsé nyihovoga.

5. Pôleg toga je Menassé na deszét tálov razdeljen, z'vôn zemlé Gileada i Basana, stera je prêk Jordána:

6. Geto szo cseri Menassea örok dôbile med szinövmi nyegovimi: Gileád je pa ti drúgi szinöv Menassea bio.

7. I sô je határ menasseov od Asere próti Mikhmetathi, le'zécsemi zócsi z-Sekhémom, odnet sze je pa vóvtégno, na dôszno próti sztancom Tappúacha.

8. Dr'zela Tappúacha je Menasséa bila; ali Tappúach váras na határi Menassé, szinöv efráimovi.

9. Odnet sze je dolivléka határ próti Kaná potoki, nyé pôdnésnyi kraj potoka; eti varasô je szo efráimovi, med várasmi menasseovmi; határ Menassea je pa na szevernom kraji potoka bio, i pri môrji je svzó konec.

10. Nad pôdné je Efráima, nad szever pa Menasséa bio, i nyega határ je môrje bilô: Asér je doszégno od szevera i Issakhár od zdólca.

11. I bio je Menassé v-Issakhári i Aséri: Béth—Seán i nyega ménsi varasövje, Jibleám i vyega ménsi varasövje, sztanci Dóra i nyega ménsi varasövje; En—Dóra sztanci i ménsi varasövje, Táanacha sztanci i ménsi varasövje, i Middóa sztanci ino ménsi varasövje, — trôja brézfua.

12. Medtém szo szinövje Menasséa né mogli fundati varasöv eti, ár szo kanaáci neodrinjeni osztali vu zemli etoj.

13. Ali, gda bi szinôvje izraelszki k-môcsi prisli, kanaáuce szo szl podložance vcsfnoli, ali pregnati szo ji nikak nêmogli.

14. Csüti szo szo pa dáli szinôvje Jô'zefovi pred Josuem, govorécsi: „zaká szl nam szamo eden tál i eden krô'z dao ôrocšine? geto szem jazs vnôgoga lüdsztva, ár me je Bôg dotéc vu blagosziovi tálnika csinio.»

15. I odgôvoro nyim je Josua: »csi szl vnôgoga lüdsztva, idi gori na bre'zino, i tam szl trêbi na zemli perizziovi i refaiovi, csi ti je bre'zina efráima plitva.«

16. Na tó szo odgôverili szinôvje Jô'zefa: „tá bre'zina je nam nê zadoszta; ktomi, vszi kanaánci, kí vu dolni sztojjó, 'zelezna kôla májo — tak tiszti, kí v-Beth—Seáni i nyega ménsi varasê, kak kí v Jizreel dôli prebivajo.«

17. I odgôvoro je Josua hi'zi jô'zefovoj Efráima i Menasséi, erkôcsi: »ti szl vnôgoga lüdsztva i velike môcsi; nemê szamo ednoga tála,

18. Nego tvoja naj bô bre'zina; geto je ona gosztsera, sztrêbi jo vó, i tvoji naj bodo nyé konci: zagvüšno vó más pregnati kanaánci, csi taki 'zelezna kôla má, csi je taki mocsen.«

XVIII. Tál.

Sator oznanoszti sze v-Silóni dene, i Josua zevszáke kornike dvá mó'za posle vó, i na télco dá vzéti presztore

cêle podzájane zemlé, potom vóda korniki benjaminovoj nyé ôrocšino.

1. I vkôp sze je szprávilá cêla obcsina szinôv izraelszki v-Silóni, da bi tam posztavili gori sator oznanoszti, geto je eta dr'zêla nyim podvr'zena.

2. Ali odzeja je bilô escse szedem kornik, stero szo ôrocšine nêdôbile.

3. Teda je erkao Josua szinom izraelszkim: »kak dugo tesze escse müdiif vóidti podzájat zemlô eto, stero vam datí má Jehova Bôg ocsév vasi?

4. Zeberte ze-vszáke kornike tri mó'zê, da je vóposlem vu ono zemlô, kí jo, idôcs, doliszpisejo pôleg szvoji ôrocšini, i nazâ sze vrnejo k-meni.

5. I rozmêrijo jo na szedem tálov. Juda naj sztoji na szvojem határi nad pôdnê, i hi'za Jô'zefa osztáne na szvojem nad szever.

6. Vi pa na szedem tálov razmêrte zemlô, i prineszte mi sze, da scrs vrzem vu dugoványi vasesm eti, pred licem Jehova Bogá nasega.

7. Levitje tak nemajo tála med vami, geto je bo'ze popôszstvo nyi ôrocšina; Gád, Rubén i pôpokolênyá Menasséa szo pa zovkraj Jordána dôbili szvoj ôrok, sterga nyim je Moses, szluga bo'zi dao vó.

8. Kak szo sze mó'zje vzéli ino idti steli; zapovedao je Josua odhájajôcsim, da naj na télco vzeajo zemlô, erkôcsi nyim: »idte, obhodte zemlô ono, i zrovatajte jo doli, potom pridte nazâ k meni, da eti vu Silóni pred

Bógom v'zem sors vu dugoványi vasem.

9. Mò'zje szo pa sli, obhodili szo zemlò, i szpizsali szo jo, pòleg varasòv, na szedem tálov, vu knige, i nazà szo sze vrnoli k-Josui vu tábor v-Silóni.

10. I vrgao nyim je Josua sors v-Silóni, pred Bógom, i tam je razdèlo zemlò med szinmi israelszkimi, pòleg nyi tálov.

11. Pòleg toga je szpadno sora szinem benjaminovim, pòleg nyi pokolèny, i szpadno je határ sorsa nyihovòga med szini Júde i szini Jòzefa.

12. Bio je tak nyihov határ: od szevra, zacsnovsi sze pri Jordáni, je gorisò na krajino Jeriche pròti szevri, odnet sze je vlèkao na brežino pròti záhodi i szkoncsao sze je pri püsztiai, pri Áveni.

13. Odnèt sze jo dolivtégnò pròti Luzi, na nyega pòdnésnyi tál, t. j. v-Beth—El, potom sze je dolipüsztò v-Hatróih—Addar na brežino, stera je pri szpòdnyem Beth—Choróai, med pòdné.

14. Potom sze vlècsivsi, vrné sze na záhodno sztran na pòdnésnye zrèberje brežine, stera je pred Beth—Chorónom nad pòdné, i dokoncsa sze okòli Kirjath—Baala, t. j. Kirjath—Jearima, várasa szinòv Jude. Tò je záhodni tál.

15. Pròti pòdnévi sze pa zacsnovsi pri konci Kirjath—Jearima, vlecsé sze pròti záhodi, ino ide pròti vretini Neftóach vodé.

16. Odnèt sze dolipüsztí k-konci brežine, stera je ròcsi dòla szinà hinnomovoga, steri vu dolini refaitov leži nad szever, i doji sze vtègne dól Hinnoma na

pòdnésnyo sztran jebuszitov, potom dojiide k-vretini sztòp.

17. Nadale, vò sze razpresztrivsi od szevra, ide k-vretini szunca, i vlecsé sze pròti Galilóthi, steri pred Adummim brežinov leži, potom sze dolipüsztí na Bohan, kamenico szinà rube-novoga.

18. Potom dòlisztòpi na ono sztran, stera je pròti ravnici od szevra, i dojiide na ravnico.

19. Pá n'ze ide k-Beth—Chogli pròti szevri, i dokoncsa sze pri jeziki szolenoga mòrja nad szever, pri konci Jordána pa nad pòdné. Tò je pòdnésnyi határ.

20. Od zhoda je pa Jordán nyegov határ. Tò je òrocsina szinòv Benjamina, pòleg nyi dr'zánye v'zeckòli, po pokolènyaj.

21. Kornike szinòv benjaminovi varasòvje szo pa bili, pòleg nyi pokolèny, eti: Jerikha, Beth—Choglá, i Émek—Kerisz.

22. Nadale: Beth—Hábrabá, Szemaráim i Beth—El,

23. Potom: Avvim, Pará i Hofrá,

24. Nadale: Kefar—Háammoni, Ofni i Gebah, — 12. varasòv ino nyi vesznice.

25. Gibeón, Ramá, i Beeróth,

26. Potom: Miszpé, Kefirá, i Moszá,

27. Nadale: Rékem, Jirpeél, i Tareolá,

28. Potom: Szelah, Élef, i Jebuszi, t. j. Jeru'zálem, Gibèath, Kirjath — 14. varasòv i nyi vesznice. Tò je òrocsina szinòv Benjamina, pòleg nyi pokolèny. —

XIX. Tál.

Örocsína Simeona, Zebulóna, Issakhára, Aséra, Naftalí, Dána i Josue, voja národa.

1. Te drúgi sors je na Simeona, korníka szinôv simeonovi, szpadno, pôleg nyi pokolény. Eti örocsína je pa vu drúzányi szinôv Jude bíla.

2. I nyim je szpadno vu nyi örocsíni: Beér—Sebah, i Moladá,

3. Potom: Chaszar—Suzal, Bálá, i Észem,

4. Nadale: Eltolad, Bethúil, i Chormá,

5. Potom: Sziklag, Beth—Hammaobabóth, i Chaszar—Szusza,

6. Nadale: Beth—Labaóth, i Sáruchén — 13 varasôv ino nyi vesznice.

7. Áin, Rimmón, Jether i Asán — 4. varasôvje i nyi vesznice.

8. Pa vaze ose vesznice, stere szo okóli eti varasôv, notri do Báalath—Beéra, pôdnésnye Ráme. Tô je örocsína korníke szinôv simeonovi, pôleg nyi pokolény.

9. Örocsína szinôv Simeonovi je z-drúzánya szinôv Jude vzéta; ár je örocsína szinôv Jude na nyé gledôcs prevelika bíla, i záto szo szinôvje simeonovi v-nyihovom drúzányi dôbili örok szvoj. —

10. Trétji sors je na sziní Zebulóna szpadno, pôleg nyi pokolény. Razpréztro sze je pa határ nyi örocsína notri do Szarida.

11. I gori sze je vlékao nyi határ prôti záhodi i Maseali, i doszégno je Dabbéseth; potom

je doszégno potok, steri pred Jokneámom tecsé.

12. Potom sze je obrno do Szarida prôti zhodi, nad zháj szunca, k-határi Kíszlóih—Tabóra, i vö je sô prôti Dáberathi, pa sze je vlékao gori prôti Jafii.

13. Odnet pa na zhod ide prék, prôti zháj szunca, v-Gittá—Chéfer, prôti Tittá—Kaszini, i v-Rimon sze vtégne vö, steri sze prôti Nei razpreszléra,

14. Potom jo prekrózi na szevernom táli Hanustóna, i hénya vu dôli Jiftach—Él.

15. Zvöntoga: Kattath, Náhs-lál, Simrón, Jidealá, i Beth—Lechem — 12. varasôv i nyi vesznice. —

16. Tô je örocsína szinôv zebulónovi, pôleg nyi pokolény, té varasôvje i nyi vesznice.

17. Na Issakhára je atrti sors szpadno — na sziní issakhárove, pôleg nyi pokolény.

18. Nyi határ je prôti Jizreéli bio: Keszullóih, i Szuném,

19. Nadale: Chafaráim, Sóin, i Anácharáth,

20. Potom: Rabbith, Kisjón, i Ábesz,

21. Nadale: Rémeth, Én—Ganim, Éo—Chaddá, i Beth—Pozszesz;

22. Potom je határ doszégno Tabór, Sáchaszumo, i Beth—Sémes; prehényao pa pri Jordáni — 16. varasôv ino nyi vesznice.

23. Tô je örocsína szinôv issakhárovi, pôleg nyi pokolény — varasôvje ino nyi vesznice. —

24. Péti sors je na korníko szinôv Aséra szpadno, pôleg nyi pokolény.

25. Nyí határ je pa bio: Chelbath, Chali, Béten, i Akhsáf,

26. Potom: Allammélekh, Amháď, i Míseal, i doszégno je Karmél nad záhod, i Sichór—Libnath.

27. I obrno sze je prôti zhodi k Beth—Dagoni, i dotekno sze je Zebulóna, i 70la Jifsch—Él, na severnom táli Beth—Haéneka i Nebiela, i razpréztro sze je na lévo prôti Kabúli.

28. Nadale: Ebrón, Rechób, Chamóna, i Kanánek, notri do velkoga Szidona.

29. Obrno sze je potom határ v-Ramo, notri do pokreplenoga Tyrus várasa, zô je prôti Choszi, i hénycio je pri môrji pôleg Akhžiba.

30. Potom: Ummá, Afék, i Rechób — 22 varasôv ino nyí vesznice.

31. Tô je ôrocšina kornike szinôv asérovi, pôleg nyí pokolény — totê varasôvje i nyí vesznice.

32. Na korniko Naftalia je szpadno sészti sors, — t. j. na sziní naftaliöve, pôleg nyí pokolény.

33. Nyí határ sze je pa razpréztro od Chélefa, od vu Száananimi bodôcsega rasztá, i od Adami—Hannékeba i Jabeela notri do Lakkúma, i dokoncsao sze je pri Jordáni.

34. I obrno sze je prôti záhodí, prôti Azóth—Tabóri, odnet pa vu Chukkek stégno; doszégno je Zebulon, nad pôdné, i Aséra sze je dotekno nad záhod, pri Jordáni bodôcsega Juda pa na zhod.

35. Pokrepleni varasôvje szo pa Sziddím, Szér, Čammath, Rakkath, i Kionéreth,

36. Nadale: Adamá, Ramá, i Chaszór,

37. Potom: Kédes, Edrei, i Én—Chaszór,

38. Jireón, Migdal—Él, Chérém, Beth—Anath, Beth—Sémes — 19. varasôv ino nyí vesznice.

39. Tô je ôrocšina kornike szinôv naftaliövi, pôleg nyí pokolény — varasôvje i nyí vesznice. —

40. Na korniko szinôv Dána je szpadno szédmi sors, pôleg nyí pokolény.

41. Határ pa ôrocšine nyihöve je bio: Szoreá, Estaól, ino Ir—Sémes.

42. Nadale: Sálalabbin, Ajjalón, i Jithlá,

43. Potom: Elón, Timnatá, i Ekron,

44. Nadale: Elteké, Gibbethón, i Bálálath,

45. Potom: Jehud, Bne—Berakh, i Gath—Rimón,

46. Nadale: Mé—Hajtarhón, i Rakkón, z-držélov nad Jafó ležécsov navküpe.

47. Határ szinôv dánövi je pa dale vöpetisnyen od nyí ôrocšine; ár sze zdignovsi oni, nad Léšen szo vdarili, i podžájavsi ga, z-ro'zjom szo ga opúsztili, podvrgli szí ga, i doliošszeli vu nyem. Lésem szo pa po iméni ocsé szvojeja Dán imenüvali.

48. Tô je ôrocšina kornike szinôv Dána, pôleg nyí pokolény — totê varasôvje i nyí vesznice.

49. Kak je pa konec vsinyen tálaní zemlé pôleg nyé határov,

dáli szo szinôvje izraelszki i Josui, szinôvi Núna ôrocšino vu krflí szvojem.

50. Pôleg nazvêszti bo'ze, szo nyemi on váras dáli, steroga je szam proszo: Timnath—Szerach, na bre'zini Efráima. Gori je zozídao potom on váras ete, i sztao je vu nyem.

51. Tô szo one ôrocšine, stere szo szi vörazdêlili, — Elezár pop, Josua, szin Núna, i poglavárje koreni hf'z szinôv izraelszki po sorsi, vu Silóni, pred Bôgom, med dverami satora oznanozti; i tak szo dokoncšali tálanye zemlé.

XX. Tál.

Vözravnyane inoimenüvanye varasôv obrambe.

1. I gúcsao je Bôg k-Josui, govorécsi:

2. »Gúcsi z-szinmi izraelszkimi, erkôcsi: zeberte szi varasé obrambe, od steri szem vam 'ze po Mosesi gúcsao;

3. Da tá pobegnoti more lüdomorec, kf je z-blôde i nerad dûso bujo; oni vam naj bedejo na obrambo prôli zadomesztiteli krvi.

4. Kí tak vu ednoga eti varasôv pobegne, naj sztáne zoôtra vrat várasa, i pripovê szvoj bin pred sztarcmi etoga várasa razmeto; oni ga pa naj potom z-szebom vzemejo vu váras, i vö nyemi zravnajo edno meszto, da pri nyí sztojí.

5. I csi ga je zadomesztitel preganyati zácsao, vö- i v-rôke nyemi ga naj nedájo; ár je ne-

rad vmôro blíznega szvojeja, i nigdar pred tèm ga je nëodúrjavao.

6. I naj sztojí vu tom várasí, geto je 'ze présztao szôdbo pred obcsinov, netri do szmrí vísnoga popa, kí je rávao vu tom vrêmeni; teda sze pa lüdomorec etaksi naj nazávrné, ino domô ide vu szvoj váras, odked je pobegno. —

7. K-tomi cili szo zébrali Kêdes v-Galíli, na bre'zini Naftalia; Séchem, na bre'zini Efráima, i Kiríáth—Árbo, t. j. Chebrón, na bre'zini Júde.

8. Zovkraj Jordána pa, zôcsi Jerikhe nad zhad, szo vözravnali Bészer na püsztni, na ravnici med korniko Rubena, Remóth v-v-Gileádi z-korniko Gáda, i Galón v-Basani, v-kerniki Menasséa.

9. Tô szo bilí ti vözravnaní varasôvje obrambe za vsze sziní izraelszke i med nyimi prebivajôcse túhfnce, da bi tá pobegao vszáki taksi, kí bi z-blôda dûso vmôro, da nebi mr'o po rôki zadomesztitelu krvi, dokecs szôd-be nebi présztao pred obcsinov.

XXI. Tál.

Levítom vözravnaní 48. varasôv, po iméni naprêdání.

1. Prisztôpili szo pa i levítov koreni hf'z poglavárje pred Elezár popa, Josua, sziná Núna, i poglavite koreni hf'z szinôv izraelszki.

2. I erkli szo nyim vu Silóni, zemli kaneánszkoj, govorécsi: »Bôg je velo Mosesi, da nam dáte varasé na sztáliscse, i nyí

okroglišno 'zivini nasoj na pásnik.

3. Dáli szo záto szinôvje israelszki ete varasé 'z-nyl okroglišnami navküpe levítom, pôleg zapôvedi bo'ze, z-lasztné ôrocšine szvoje.

4. Naisao je pa sors pokolênya kehattov, i dôbili szo levi szinôvje Áron popa z-kornike Jude, z-kornike simeonove, i z-kornike benjaminove, pôleg sorsa, 13. varasôv.

5. Ti drügi szinôvje Kehata pa z-pokolény kornike Efráima, z-kornike Dána, i z-pôkornike Menasséa, pôleg sorsa, 10. varasôv.

6. Szinôvje Gersóna pa z-pokolény kornike Issakhára, z-kornike Áséra, z-kornike Naftalia, i z-pôkornike Menasséa, po sorsi 13. varasôv.

7. Szinôvje Meraria szo pa dôbili, pôleg nyí pokolény, z-kornike Rubéna, z-kornike Gáda, i z-kornike Zebulóne 12. varasôv.

8. Dáli szo záto szinôvje izraelszki levítom ete varasé i nyí okroglišne, kak je Bôg velo po Mosesi, pôleg sorsa.

9. Dáli szo pa varasé ete z-kornike szinôv Jude, i z-kornike szinôv Simeona, liki szo imeňvani.

10. Dôbili szo tak z-pokolénya kehathovoga, i z-szinôv Levia bodôcsi szinôvje Arona, — geto je na té szpadno prvi sors, —

11. Dáli szo nyim, velim, varas Arbáh, ocsé Hanóka, t. j. Chebrón, na bre'zini Jude, z-okôli nyega bodôcsim pásnikom vréd.

12. Ali polé i vesznice varasa szo na ôrok dali Kalébi, szinôvi Jefunnéa.

13. Dáli szo záto szinom Aron popa za varas, obrambe lüdomercov varas, Chebron i nyega okroglišno, potom Libno i okroglišno,

14. Jattír i okroglišno, Estemoáht i okroglišno.

15. Cholón i okroglišno, Debir i okroglišno.

16. Ain i okroglišno, Jutto i okroglišno, i Beth—Sémes i okroglišno nyegovo, — 9. varasôv z-eti dvê kornik.

17. Nadale z-kornike benjaminove: Gibson i nyega okroglišno, Gebáh i okroglišno,

18. Anathóth i okroglišno, Almón i okroglišno — 4. varasé.

19. Navküpi varasôv szinôv Arona, popév, je 18. varasôv 'z-nyí okroglišnami navküpe.

20. Pokolényam ti drügi szinôv Kehata, levítom, szo szpadnoli pôleg sorsa varasôvje z-kornike Efráima.

21. Ár nyim je dáni varas obramba lüdomercov, Sekhém, z-okroglišnov navküpe, na gori Efráim, i Gézer, ino nyega okroglišna.

22. Potom Kibszáim i okroglišna, i Beth—Chorón z-okroglišnov navküpe, — 4. varasôvje.

23. Z-kornike Dána pa: Elteké i okroglišna, Gibethon i okroglišna,

24. Ajjalon i okroglišna, i Gath—Rimmón z-okroglišnov navküpe, — 4. varasôvje.

25. Nadale z-kornike Menasséa: Taenakh i okroglišna, Gath—Rimmón i okroglišna, — 4. varasôvje.

26. Navküpe 10. varasôv 'z-nyí okroglišnami vréd pokolényam ti drügi szinôv Kehata.

27. Színom Gersona z-pokolény levítov je pa dáni z-pôkornike Menasséa váras obrambelüdomorcov. Galón v-Basani i nyega okroglina, i Beesterá z-okroglinov vréd, — 2. várasa.

28. Potom z-kornike Issakhára: Kisjón i okroglina, Dáberath i okroglina.

29. Jarmíth i okroglina, Én—Gannim i okroglina — 4. varasôvje.

30. Z-kornike Aséra pa: Misáál i okroglina, Abdón i okroglina.

31. Chelkath i okroglina, Rechób i okroglina, — 4. varasôvje.

32. Nadale z-kornike Naftalia: váras obrambe lüdomorcov: Kédes v-Galili i nyega okroglina, Chammóth—Dór i okroglina, Kartán i okroglina — 3. varasôvje.

33. Racsua varasôv gersonitov, pôleg nyi pokolény, je: 13. varasôv i nyi okrogline.

34. Tim drúgim levitov, pokolényam szinôv Meraria, je v tál szpadov: z-kornike Zebulóna Johnéam i okroglina, Kartá i okroglina.

35. Dimná i okroglina, Náhatál i okroglina — 4. varasôvje.

36. Z-kornike Gáda pa: váras obrambe lüdomorcov, Ramóth v-Gileádi i nyega okroglina, Machanáim i okroglina,

37. Chesbón i okroglina, Jahzér i okroglina — navküp 4. varasôvje.

38. Z-kornik levitov goriosztányeni vszi varasôvje szinôv Meraria, pôleg nyi pokolény po sorsi, 12. varasôv vcsinijo.

39. Navküposzt levítszki vara-

sôv v-dr'zányi szinôv izraelszki, vcsini 48. varasôv 'z-nyí okroglinami.

40. Vszáki varasôv eti je meo pásnike vszeokôli szébe — vszáki poszebi tak.

41. Prék je pa dao Bôg izraeli cêlo zemlô, od stere je z-prisze-gov povedao, kâ jo nyí ocsákom dati má na ládanye i prebivá-liscse.

42. I pokoj nyim je dao Bôg na vsze kraje, cêlo tak, kak je priszégno ocsákom nyihovim, natteliko, da je népôsztao pred nyimi ni eden ze-vsze protivníkov nyihovi: v-rôke nyim je dao Bôg vsze nyí protivníke.

43. Ni edna récs je népôszála neszpunyena ze-vsze oni drági obêcs, stere je Bôg gúcsao k-hízi izraelszkoj: — vsze je szpunnyeno!

XXII. Tál.

Zovkraj Jordana sztojécse pôtréjte pokolénye, po szrecsno dokoncsanom velikom deli, pohváli Josua, i domô je odpúszti, eti pa precl, na krajini Kanaana oltár zozidejo, nad sterim sze cêli národ presztási, kak nad zngmênym zacsétka túhi bogôv, i rázumni m'zje sze kmeszti poslejo tá na preg'éd dugoványá. Medtém sze národ, na dobleni vugoda i odgovor i glász pá hitro szpokoji, nyega csanúr potisa, prevzeme.

1. Tada je Josua pred szébe pôzvao rubérove, gádove i pôkornike menasséovi.

razr. je izmed vpisanih dij. evang. 18 proc., v VII. razr. je izmed vpisanih dij. evang. 20 proc., v VIII. razr. je izmed vpisanih dijakov evangeličanov 9 procentov.

Ta statistika nam pove v bistvu isto kot prejšnja. Procent evangeličanskega dijaštva je v nižjih razredih presenetljivo visok; z ozirom na število evangeličanskega prebivalstva v Slovenski krajini kar naravnost abnormno visok in se v tej višini trajno gotovo ne bo mogel obdržati.*) Čim višji pa je razred, tem nižji je procent. Odkod to? Brezdvomno leži eden izmed vzrokov visokega števila evangeličanskega dijaštva v tem, ker je v splošnem evangeličansko ljudstvo povprečno gmotno bolje situirano kakor katoliško. Nadaljni vzrok bo verjetno tudi v tem, ker štejejo evangeličanske družine povprečno manj otrok kakor pa katoliške. So pa še drugi vzroki, zlasti tudi da imajo evangeličanci malo ne dovolj prostora dijaški konvikt za svojo dijaštvo, dočim se katoliški dijaški konvikt, ki bo popolnoma [ustrezal] svojemu namenu, šele gradi.

Mimogrede omenim ob tej priliki, da je doslej izmed evangeličanskih dijakov, ki so študirali na soboški gimnaziji, položil šele samo eden maturo, in sicer je bil to g. Škerlak Vladimir, ki študira sedaj na ljubljanski univerzi [us (pravo)].

Iz obeh zgoraj navedenih statistik pa sledi, da bo že v najbližji bodočnosti število abiturientov-evangeličanov znatno zraslo.

Še bolj nego obe gornji preglednici pa bo zanimiva sledeča preglednica evangeličanskega dijaštva po posameznih župnijah.

1. Bodonci dečkov 4, deklic 1, skupaj 5, župljanov 2966; 2. Dol. Lendava dečkov 0, deklic 0, skupaj 0, župljanov 423; 3. Domanjševci dečkov 2, deklic 1, skupaj 3, župljanov 1482; 4. Gor. Petrovci dečkov 2, deklic 2, skupaj 4, župljanov 2930; 5. Gor. Slaveči dečkov 2, deklic 0, skupaj 2, župljanov 1741; 6. Hodoš dečkov 3, deklic 0, skupaj 3, župljanov 1112; 7. Križevci dečkov 4, deklic 0, skupaj 4, župljanov 4259; 8. Moravci dečkov 3, deklic 1, skupaj 4, župljanov 1659; 9. M. Sobota dečkov 29, deklic 8, skupaj 37, župljanov 2369; 10. Pu-

conci dečkov 20, deklic 8, skupaj 28, župljanov 5059.

Iz navedene statistične preglednice, ki nam nudi tudi pregled, koliko evangeličanskih dečkov oziroma koliko deklic študira v letošnjem šol. letu, razvidimo zlasti, kako so s svojim dijaštvom zastopane posamezne evang. župnije. Da je med njimi najbolje zastopana M. Sobota, je samoobsebi razumljivo, saj ima gimnazijo v svoji sredi. V M. Soboti pride na vsakih 1000 župljanov po 16 evang. dijakov oziroma dijakinj. Takoj za M. Soboto pridejo Puconci, kjer pride na vsakih 1000 župljanov po približno 6 dijakov oziroma dijakinj. Približno ednako so zastopane nasledaje evang. župnije: Hodoš, Moravci, Domanjševci in Bodonci, kjer prideta na vsakih 1000 župljanov po približno 2 evang. dijaka ozir. dijakinji.

H koncu še nekaj [splošnih opazk]. Evangeličanski verouk se danes poučuje samo na nižjih petih razredih, in sicer v prvem, drugem in tretjem razredu po 2 uri tedensko, v četrtem in v petem razredu pa po 1 uro tedensko. V 6., 7. in 8. razredu se zaenkrat še ne poučuje verouk, ker je število evangeličanskega dijaštva še prenizko.*)

Učne knjige za evang. verski pouk obstoje zaenkrat samo za 1. in 3. razred, kjer se poučuje po knjigi »Krščanske svete vere navuk«, za ostale razrede pa učnih knjig sploh še ni in si morajo dijaki zato pomagati s pisanjem, kar pa je gotovo, da ne pospešuje učnih uspehov.

Najvažnejša je zato naloga, ki čaka mladi evang. inteligenčni naraščaj, da poskrbi za tozadevne učne knjige.

Dobro bi pa bilo, da bi se že danes tudi mislilo na to, kdo bo prevzel mesto evang. kateheta, ki se bo brezdvomno prej ali slej sistemiziralo na soboški gimnaziji.

In samo to še. Ne bo brez škode, ako se evangeličansko ljudstvo še bolj, kot se je že doslej, zainteresira za razvoj soboške gimnazije, ki je prejedina gimnazija v državi, na kateri se poučuje evang. verouk po evang. veroučitelju. Neobhodno je potrebno, da stoji vse prekmursko ljudstvo brez razlike verske pripadnosti v kar najbolj strnjjenih vrstah za najvišji svoj kulturni zavod. Od prekmurskega ljudstva samega

*) Zakâ ne? Naj szamo bude nadârjeni narascsâj! Ar sze pri studiranyi predvszem na nadârjenoszt trbej ozirati i nej na narodnoszt, ali na vero. (Red.)

*) Nê zrok! Nobeden dijak bi nej szmeo brez vadlûvânyszkoga vcsenyâ osztânoti! (Red.)

namreč zavisi vsa bodočnost soboške gimnazije. Kdor je v svoji borbi vztrajal, je še vedno zmagal. In zavedajmo se, da je Slovenska krajina brez svoje gimnazije obsojena na kulturno smrt!*)

*) Z-velikov zahválnoštjov szmo vzéli i radi napredáli zgorányi cik, z-steroga szmo nikelko taksega zvedli, stero je nam do etigamao szploh ni bilo znáno.

Po prevráti je nam nájvéksi dobícek znamenúvalo, ka szmo dobili gimnazijo v M. Soboto. Csi bi jo vtégnoli zgúbiti, to bi sztanovito eden nájvéksi vdárec bio za nász i jáko britko vkanenyé. Tak csútimo, ka ne szamo nase krajine prilo'znoszt, nego cele Slovenije postenyé zahteva, naj sze ohráni popolna gimnazija v M. Soboti. (Red.)

Stirisztô lêtnica Lutherovoga Kátekismusa.

1529. leto je nê szamo za volo speyerskoga gyúlésa znamenito, nego túdi záto, ka je 1529. áprílisa 23-ga vödáni Dr. Luther Martina Velki Kátekismus; zatém pa májusa 16-ga Máli Kátekismus. Mi sze eti poszebnó z Máloga Kátekismusa scsémo szpomínati.

Dú'znoszt nasa je, naj sze z-kincsov reformácije z-zahválnoštjov szpomínamo. Med témi kincsmi, stero szmo po reformáciji dôbili, je eden nájznamenitési Lutherov Máli Kátekismus, stero je prék stirisztô lét vsio evangelioma lúdsztvo Bogá sze bojati, nyega lúbiti i vu nyem sze vüpati.

Nyegovoga szhájanya zgodba nakrátcí je eto. Reformácija sze je nahitroma rászürjávala. Réd sze je mogao napraviti vu cérkveni razmeraj. Záto je szászki zebérájócsi poglavár cérkveno vizitáció zrendelúvao. Vizitácije dúsa je Luther bio. 1528. leta na jeszén je zacšno szvoje delo. Nyegove ocsi szo doszta vidile; nê szamo proszto lúdsztvo, nego túdi doszta predgarov i vucsitelov je vu velikoj neznánosztí bilo obri verszkoga dugoványa. Záto szkoncsa vu szebi, ka glávni, nájfontosnési zdr'zéték Svétoga písma, isztine vere nakrátcí vkúpeposztávi, vszákomi razmeto razkladé i tak edno knigo dá vu roké lúdsztva pozvánim voditelom i ocsetom familije. Tá kniga je Máli Kátekismus. Vu etom szí je pitanya i odgóvora formo zébrao Luther, ár pred szebom vídi déte, stero tó pita vszíg-dár: »Ka je eto? Ka zadéne tó?« i tak dá na to odgovor.

Ka je najsao Luther gotovo, na koj je lahko zidao? Liki szvéti herb je prékvzeo: deszétero zapóvéd, vadlúványe vere i Ocsanas i té je

djao za glávni zdr'zéték szvojege kátekismusa. Tó kojno je dopuno z od sakramentumov, od krázta i od Goszpodnove vecsérje gucsécsima táloma. K-ctim petim glávnim tálom escse prikapsi od oblászti cérkevne gucsécsi tao. Esze vtála notri útrásnyo i vecserásnyo, pred jesztvínov i po jesztvíni molítvi, nazádnye hí'zno táblo.

Talovje sze naturno prikapsijo eden kovomi. To prvo veliko pitanye je: Ka morem csíniti, naj moj 'zítek odgóvárja Bo'zój volí? Odgovor je: Bo'za právda, deszétero zapóvéd. Drúgo pitanye: Kak sze szpuni vu meni pobó'zen 'zítek? Odgovor: Z-Bo'ze miloscse po veri (vadlúványe vere). Trétje pitanye: Kak sze jávi eta vera nájposzrednése? Odgovor: Vu molítvi. I stri i péti tál vu sakramentumaj miloscse one skéri poká'ze, vu stero szam Bóg sze pribli'záva kmeni, naj mi zvelicsanye vtála.

Zószebno glédajmo nikelko péld. Stirisztô-létni kátekismus vezdásnyemi pokolényi túdi predvszem eto právi: Daj racsun od tvoje vere!

Ka je ona evangolicsanszka vera, stera tvoje szrdce potrosta, ka szí Bo'ze déte, stera 'ze eti ti dá dúhoven mér i po gvúsnoj poti te pela vu dom vecsnoga zvelicsanya, stera ti mócs dá na obládanye húdoga, na z-radosztjov szpunnyávanye dobroga, stera te pod vszákim krízom navcsi trpeti i vüpati sze? Eto vero vsí Luther v Kátekizmusi na podlági bo'ze récsi. Predvszem nasz navcsi na to, ka vu kom sztojí práva jákoszt. Ár cslovek li tak má bidti blá'zeni, csi jákosztno 'zivé. Práve jákoszti fundamentum je Bogá bojazen i lúbézen. Záto vu právdi, vu zapovádej z-deszétkrátno donécsim trombótnim glászom ponávla ete recsí: naj sze Bogá bojmo ino ga lúbimo. Vu zaprtki vszé zapóvéd túdi tó nam zvéze escse ednók na szrdcé. Bóg sze próf: bojmo sze; miloscso obécse: lúbmo ga i vüpajmo sze vu nyem.

Ali jeli je etaksi nas 'zítek? . . . Ka nam dá mócs naj etaksi bode, naj Bo'za právda 'zivé vu nami? Na to nam odgóvorí kátekizmusa drúgi tál: vera. Pri apostolszkoga verevadlúványa razklájanyi nam tó szpise vu dúso, naj toga Bogá za mojega Bogá vadlújem, po kom 'zívém i jesztem, komi mam vsze zahváliti. Vu drúgom ártikulusi je to glávno, 'naj Krisztusa bogme za mojega Goszpóda vadlújem za tó, ka je z-menom csinio. Vu trétjem je tó glávno, naj szpoznam, ka vero mojo túdi jedino Bógi mam zahváliti.

Z-vere szhája molítev. Gde jeszte vera, tam jeszte molítev. Záto szek-drúgomi táli naturno prikapcsi trétji, od Goszpodnove molítvi gucsécsi, pri sterom nász molíti vcsi Luther. Vu strtom i pétom táli pa tó scsé pokazati Luther, ka nasa vera i nase zvelicsanye na gvüsnom fundamenti pocsíva. Vu krszti je vu obcsinsztvo sztópo zaami Bóg nas i vu Goszpodnovej vecsérji on szam potrdjáva z-nami eto obcsinsztvo.

Katekizmus je okrogla cêlota. Ne falí znyega níká, ka eden krsztseník more zuati. Ali túdi nega vu nyem visesnyega. Vu katekismusi nam je táksi kincs dáni vu roké, steri je vrêden, naj ga obarjemo i prestímamo. Luther ga je familiji nakano dati. Glávi familije je dao za dúznoszt, naj tyedenszko níkelkokrát vópíta szvoje hí'ze lüdsztvo zdr'zêtek katekizmusá. Od dúhovnikov je pa tó 'zelo, naj z-szvojem cerkvenim vcsenyom i z-szvojev példov setújejo katekizmus za obcsni kincs djászti. Za edno nájjakse goridánye sóle je túdi tó dr'zao, naj deco vu etom dúhi vcsíjo i osznávlajo. I od stirisztó lét mao doszta pokolény, millio i millio poszebni lúdi je najsló vu nyem vorcan za szvoje 'zivilénye, mócs k'zitka deli, tróst vu nevoláj i mér vu zádnyem boji. Tiszto szo bili nájkrepkési cajti vu 'zitki nase cêrkvi, gda je póleg bíblije i peszmeni knig tam bio katekizmus. Pregánýanya, vihérov, sztiszkávanya trdna dúga leta, gda szo nase gmáne brez cêrkvi i solé bilé, je záto mogla presztáti brez vnicsenyá evangelicsanszka cêrkev, ár szo szo familije vu szvojem kró'zi z-bíblije, z-peszmeni knig i z katekizmusá hránile.

Zaisztino zahválnosztí je vrêdna eta mála kniga i tiszta róka, stera je jo dála nam. Isztinszki szimbolum je tó, poszvetšena zástava, z-steré vszáki na nász lehko szpozna. Za vcsenyé valón kniga, stera je níti tomí nájprosztêsemi deteti né 'zmetna. Familije kniga je tó, stera krepí vu hí'zi csiszto jákoszt. 'Zitka kniga je, ár nasz k-vretini Bo'ze récsi pela. I tó túdi nepozábmo: eta kní'zica, kak odlocsno nasz navcsi na isztine nase evangelicsanszke vere, rávno tak dalecs je od hujszkanya i odúrjávanya. Tó je jedini katekizmus, steri sze lehko molí. Tak szo ga nícali vu premínôcsem nasi ocsáci.

Naj prineszé katekizmusá stirisztólétnica té blagoszlov, ka katekizmus pá nazájpride na ono postúvano meszto, stereo sze ga dosztája vu familiji, vu sóli i vu cêrkvi. Tó bode nyegov nájdosztojnési i vrednési jubileum!

Kazács

k-dnévnomi cstenyé Bíblije.

Apr. Blagoszlov 'zalosztí.

29. P. K-Jezusi pela. Mataj 9, 18—26.

30. T. Ponizi. 'Zolt. 25, 1—7.

Maj.

1. Szr. Molíti vcsi. Mark. 5, 13—6, 3.

2. Cs. Oszlobodi od vúpanya vu lúdi. Mark 5, 24—26, I. Petr. 1, 24—25.

3. P. Zbüdi i poveksáva vero. Mark 5, 27—34, Ap. Dj. 4, 23—31.

4. Sz. Navcsi pazíti na Rêcs. Mark 5, 35—36, 'Zolt. 119, 67—72.

5. N. Pela prêk szmrti na 'zitek. II. Kor. 5, 4—10.

Roden ali neroden 'zítek.

6. P. Nerodno drêvo. Mataj 3, 9—10.

7. T. Neroden, ár mlácsen. Ap. Dj. 17, 22—34.

8. Szr. Neroden, ár ni mrzeo, ni topeo. Ozn. 3, 14—22.

9. Cs. Roden, ár pázi na Rêcs. Ap. Dj. 17, 9—15.

10. P. Roden, ár je podlo'zen. Ap. Dj. 2, 37—42.

11. Sz. Roden, ár potrpilivi. II. Kor. 8, 1—6.

12. N. Gordánye rodnosztí. Janos 15.

Práva vera.

13. P. Kananinszke 'zené vera. Mataj 15, 21—28.

14. T. Malovernoszt. Mataj 8, 28—27.

15. Szr. Vera, líki horcsicsno zrno. Mataj 17, 14—21.

16. Cs. Vera obláda vszo zádevo. 'Zolt. 73.

17. P. Vera ednoga pogana. Mataj 8, 5—13.

18. Sz. Vera i vidénye. Mark 5, 37—43.

19. N. Szvét obládajócsa vera. I. Jan. 5, 1—5; 10—13.

Jezusa díka.

20. P. Jezusa lica preobrñénye. Mataj 17, 1—13.

21. T. Steri szo vidili Nyegovo díko. II. Petr. 1, 17—21.

22. Szr. Prêk szmrti na 'zitek. Janos 12, 20—28.

23. Cs. Nasega 'zitka odicsenyé. Janos 7, 38—39

24. P. Nasega odicsenya gvüsnoszt. Janos 17, 1—19.

25. Sz. Dób nasega odicsenya. Filip 3, 12—21.

26. N. Pri Nyemi vu díki. Janos 17, 20—26.

„Lübléni! ne verte vszáksémi dúhi; nego vardévaite dúhé, jeli szo z-Bogá. Ár je doszta krivi prorokov vóprislo na ete szvét.“ (I. Jan. 4, 1.)

Rázlocsní máli glászi.

Radoszti glász. »Zdá tak níksega szkvar-jenyá nega v oni, ki szo vu Krisztusi Jezusi; ki ne hodíjo pôlej tēla, nego pôlej dūhá.« (Riml. 8, 1.)

Sinyoríje predszedníksztvo g. Benko József inspektor i g. Kováts Stevan szinyör sža március 25-ga v-Morávszke gmajne církevnóm gyűlési táj vzéla. Vu redovéki je vecs dugovány bílō na razprávo pred gyűlēs posztávieno, pri steri vréd posztávlaní sža sže poszkrbela po razmetom razlágányi, preszvetsenyi, opominányi i tanácsiványi na zadovolno szkoncšanye i preraz-ménye gmajnare pripelati ino tá tézke pitanya pripravno rēšiti. Naj i naduže, na vszígár kra-líje mirovnoszti dūh i práva krsztsanszka bratin-szka dobrovolnoszt i lūbézni obcsūténye vu morávszke evang. gmajne verníkov szrdcáj!

D.-Lendavszko ev. 'zenszko drústvo je na vūzenszki pondēlek zvečasér naprēdávanye melo z-lēpim nászhajom. Csisztoga notrijemánya je 2,000. Din. bílō. Naprēdáno je: »Cég arája,« Monolog, »Elkényeztetett férj,« „Mi újság?“, „Motor,„ Spi-lali szo: Penhoffer Juliska, Bobár Ilonka, Mikola Juliska, Ments Rózi, Rózai Irénke, Némethi Is-tván, Hack József, Vlai Lajos, Rózai Lajos, ml. Vukán Lajos i Balkányi Elek, ki je tūdi pri pri-redítvi na velko pomōcs bio. — Szrdcsna hvála vszem!

Dári k-neszprhlívomi venci v szpomin na Luthárovo Fliszár Sarolto za Diacszoga Dōma stipendij: Edna pobožna krsztsenica Pužavci 5 din, Cipott Ferencova Markisavci 10 din, Péntek Karoly Polana 80 din, Banfi Jánosova Salamenci 20 din, Edna pobožna krsztsenica Salamenci 10 din, vd. Zibrik Sándorova Polana 30 Din, Kūhar Ivan Moravci 15 din, Kolosa Kalman Puconci 20 din, Kūhar Sándor (Jákob) Puconci 25 din, Kolo-sa Géza Puconci 20 din, Kūhar Paula Puconci 10 din, ml. Szever Sándor Puconci 10 din, Vukan Aranka Pecsarovci 5 din, Vukan Ida Bokracsi 5 din, Cipott Ferenc Predanovci 10 din, Skrabán József Martjanci 20 din, Skrabán Lajos Puconci 20 din, Jan'za Stevan Szebeborci 10 din. Náj-szrdcsnēša hvála za té korine postávanya!

Komí nē trbē pēnez. Táksi szo sže tūdi naisli inda i kaksté sže nevervano vidi, náidejo sže dneszdén tūdi. Inda sže je z-pēnez-'zelaim Jú-dasom zgōdilo, ka gda je za Jezusa, szvojega vucsitela odánye 30 szrebrni pēnez v-rōke dōbo, je jí nūcati nē mogao, nazá je neszao popom, ki

szo nyemi je dáli, ali oni szo jí nē vzéli od nye-ga, potom je je v-cérkvi raztoro, ár szo sže nye-mi mrzili! Popevje szo je bár vu církvi gori szpō-brali, ali vu církevno ladico szo jí i oni nē vū-pali djáti, med na áldove darūvane pēneze, nē szo bili tá valōn: krvi cēna je, szo pravli — pa escse *nedū'zne krvi*. K-koncovi, kak zšamo szo za nyé edno pūsztno zemlō kúpili za brūtív tū-hincov i hūdobnyákov. Priszpodobno sže je zgō-dilo nē dáyno pri nász tūdi. Pri ednoj gmajni je eden vernik na gmajnszkom gyűlési namēno 300 dinárov dati na církev za fundátio. Nazōcsi bo-dōcsi verníci szo porēdi gori zosztanolí i edno glaszno szo pravili, ka nyim tej pēnez nē trbē, oni jí v-pēnezne knige notri szpízati i med cír-kevne pēneze djáti nedovolíjo. Zaká? Na tō pi-tanye odgovor dati, jasz neobcsūtím vu sžebi za-doszta mōcsi! Ednoga nōvoga Arany Jánosa bi nam trbelo, ki je v-ednoj vekivecsne vrednoszti lepoj peszmi ovekivecsó i razlōzo ono pitanya: *Koga sže je dosztájao szlavieska peszmi fūcsk?* Mogōcse sže i med nami náide po vrē-meni eden iszkrenoga talentoma pesznik, ki vu lépoj peszmi ednok doli szpise i razlōzi: *Komí bi bila tōrma vōra, csi tak, ka csi bi szi jo szpravili??!*

Dūhovnika odeberanye. Szombathely-szka fara szi je Cipott Gézo, Szentgotthárdszko-ga dūhovnika ednoglászno za szvojega dūhovnika odebrála. Isztinito sže radūjemo nad etim lépim prestimanyem nasega odlicsnoga zemlāka.

Lutheranszko szvetovno szpráviscse v Kopenhági. Szpráviscse drūgoga Lutheran-szko-ga Szvetovnoga konventa od jun. 26—jul. 4. bode v Kopenhági, v Dáníji, steroga országa pre-biválcov 98 procentov k-lutheranszkoj církvi szli-si. Tū sže bode tanacsūvali szvéta lutheránusov zasztōpniki. Jun. 29-ga nas pūspek-adminisztra-tor Dr. Popp bode držali pobožnoszt. Eti za-merkamo, ka je prvo lutheranszko szetovno szprá-viscse v Eisenachi bilo 1923. leta.

Turobni glászi. Bivsi poszlānec i evange-licsanszki dūhovnik Schumacher Sámuel szo márc. 20-ga nanágli vōpreminoli sztaroszti szvoje 49. leti. Vu parlamentí szo evangelicsanszki prilo-znoszt branitei bili. — Aprilisa 8-ga je povēhno, liki cvēt, na Vanecsi Savel Zoltán, Sándorov szin, sztaroszti szvoje 20. leti. — Eden za ovim je vtihšao Bōg britki szkúz povōden, i poszlūhno trē trpēcsi vrēli zdūháv tūzen: zadoszta je! gda je apr. 9. Csarni Franca v Predanovci, apr. 13.

Kühár Ano na Gorici i apr. 17. Mõrec Miklosa v Puconci milosztivno k-szebi vzeo. Vszi trijé szo 72—72 leti pre'zivelí na etom nesztálnom szvétí. Naj dá vsze ete 'zalávajócsím Goszpód pomérjanye vu Nyegovoj szvétoj vóli!

Jubileum Beogradszke fare. Beogradszka evang. fara apr. 20. i 21-ga szveti 75 letnico szvojega obsztoja. Kaksza blagoszlovléna zorjanszka szvetloszt sze bliscsi z toga glá-sza! Bóg vsze dobróte jô naj i nadale varje, da ona tam, líki trdi evangelicanszki grád, obsztoji v-szili kaksté vihéra!

Dõnok ednok. Jáko szam sze razveszélo, gda szem dobo v rõke szrezkoga poglavársztva zrendelüvanye na nedelszko pocsivanye gledócs. Ah, 'ze dávno bi moglo biditi vódáno!

Nõvi kurátor. Szobotska fara szí je na meszto Gomba Józefa za kurátora zebrała Szecsko Ivána, szobotskoga poszesztnika i trgovca. 'Zelemo, naj sze nõvi kurátor na fárníkov prestimanye i zavüpanye z-vrélim i vernim delom szvojim za dobróte gmáne vcsinijo vrédaoga!

Példa cõrkvi lübézni. Banfi János presbiter i tívárisica z-Salamenec szta aldüvala Püconszkoj fari na szpõmenek 1921. dec. 21. vöpreminócséga szvojega sziná Stevana eden prelépi vinszki vrcs k-szvétoj poszódi za Goszpodnovo vecsérjo vu 3500 dia. vrédnoszti, steroga szo dühovnik na Velkipétek blagoszlovlí i prêkdáli obsznoj szlú'zbi. Z-etim szvojim dárom je té pobozen, plemenitoga szrdca roditelszki pár od kama-'ze-

leza sztalnési szpõmenek posztavo szvojemi jedínomi deteti, szinovi, steroga je sztaroszti nyegove 23. leti nanáglo zgúbo. Ali tãdi szvoje imé je zapiszao vu historíjo Püconszke fare z-nezbriszanimi literami. Ete dár pa z-ednim szvedócsi, ka jeszte 'zítek ino mócs, jeszte lübézen vu cõrkvi evangelioma! Banfi Jánosa i tívárisica dár naj glá-szi vszém nam to, ka z-kém szmo dü'zoicke naszoi szvétoj materi cõrkvi!

Krajinszki rédni gyülés áprilisa 23-ga v Beogradi bode na sterom z-Prékurija Darvas Aladár, Luthár Ádám dühovnika i Siftár Géza inspektor vzezoje tao.

Z-táljemányem szmo vzéli na znánye, ka szo prvési G. Szlávecski vucsitel, Hári Lipót, ki szo 'ze vecs lét v-pakoji bíli v-Veikoj Kani'zi prícséri. preminócsi tjedén vu vise 85. lét szteroszti vu Bógi vöpreminoli. Tak prinasz kak prí bivai szvoji verníkej nyihõv szpõmenek dügo lét gori osztáne. Míroven bojdi nyih pocsinek!

Nõve mrtveczne peszmene knige szo gotove. Z-verebratinszkov lübéznosztojev je porácsamo vu pazko nasim dühovnim pasztérom, kántorvucsitelom, evangelicanszskim gmánam i vszém fárníkom. V-dobre táble zvézene knige cëna je 20 dia. Sirítelom po vszaki 10 exempláraj eden exemplár k-senki dámo. Vu prisesztãoj numerí sze bole presztrano szpomenémo z-té nõve knige.

Posta.

T. A. Bizonyára elkerülte figyelmét, hogy Lapunk előző számában már megjelent ilyen tárgyu közlemény. Azért kinyílt az arany kalitka c. cikkét, legalább egyelőre, nem közöljük. Szív. üdv.

Paul Gašperšič Puconci

oblastveno izkušeni tesarski mojster prevzame vsakovrstna tesarska dela moderne lesene stavbe, ostrešje za palače, hiže, vile, tovarne, cerkve in zvonike, razna tla, stopnice (stube), ledenice, verande, ograje itd. Gradba lesenih mostov, jerov in mlinov. Načrte in proračuni: —: —: —: čune napravlja po najnižjih cenah. —: —: —:

Trgovina stavbenega lesa, desk, lat, apna in cementa.

Solidna postrežba!

Solidna postrežba!